

Hunc meritò negligit, coeli nec neētare pascit,

Donec se culpis iudicat esse nigrum.

Iurè fouet, quisquis maculatū è pectore clamat

Se piceis scelerum turpiter esse notis.

Nam pice qui vitij reputat nigrescere peius,

Plus niue iudicio candidus ille Dei.

Nec sat Crux meritis turbā vicisse ministrā

Ducis, quin dominum munere prosequeris.

Cum Christo officijs (dictū mirabile, certas,

Mutua pro donis dona rependis ei.

A nece te propter lucis reuocatur ad auras,

Rom. 6. Impaciens lethi corpus & ille tenet.

b.

E terris magna superūm stipante caterua,

Eph. 4.

b.

Prædaj; ingenti victor ad astra redit.

Possidet & nomen semper venerabile cunctis,

Phil. 2.

a. b.

Patris & ad dextram summus honore sedet.

Mat. 15.

d.

Immensi repetet terras hic arbiter orbis,

1. Cor. 15

d.

A Equa pro meritis præmia lance dabit.

Mat. 23

d.

Subdidit imperio genitor iustissimus eius

Dan. 2.

b.

Ortus principum tempore quicquid habet.

Luc. 11 d

Nec rerum metas posuit, nec tempora regno,

A Eternūque illi contulit imperium.

Humane curam Christo dat obire salutem,
 Dat cancellari munus & ille faior.
 Huius & arbitrio thesauros tradidit omnes
 Progenitor, nullas hoc sine fundit opes. Mat. 16
d.
 Syngrapha nã genitor cõtemnit, falsaq; ducit,
 Nomine quæ signat non satus ille suo.
 Addere qui Christi contemnit apella sigillum,
 Muneris hunc vacuum projicit aula poli.
 Se precibus tundunt quicumq;, remittit ad unũ
 Christum, sic explet singula vota pater.
 Quãvis examen non cãcellarius addat,
 Dant faciles reges munera sepe viris.
 Sed Deus haud ulli veniam, seu premia reddit,
 Seu pœnas nati nutibus absquẽ sui.
 Non salus angelico dabitur, non nomine quovis, A. G. 4. b
102. 140
b.
 Exorat Christi nomine cuncta petens.
 Hoc quia iudeus nomen contemnit, & odit,
 Turcaq; nequiequam numina surda vocat.
 Quantus & hic fuerit toti iam innotuit orbi, Phil. 20
b.
 Verus homo fertur, verus ubiquẽ Deus.
 Nec regnũ oceano, nec famã terminat ille,
 Hæc sed ab immerso tollit ad astra solo.

Qui fuerat Syrijs olim vix cognitus oris,
Agnitus à lecho regnat vbiq̄e Crucis.

Vt fuit in celsi lacus fastigia ligni

E terris, vasto visus in orbe patet.

M. II. 21. *Dū Solymi Christū venerātur ab arbore ramis,*

a. *Moenia qui festæ fulgidus Urbis adit,*

Antè Dei Christo cicinerunt numine Vates

Se decus inuitis à Cruce grande fore.

102. 19. d *Hoc rectoris idem pandit constantia Ponti,*

Quæ tituli formam non reuocare tulit.

Quid titulus clamat defixus vertice ligni,

Ni Christum hebræis morte præesse Crucis?

Victorem Isacidū regnare in pectore tandē,

Fortis & auxilio scæpra parare Crucis?

Hier. II. *In corpus Solymi lignum misere caducum,*

d. *Et diræ insani mente dedere neci.*

Sapi. 2. *Scilicet vt Christi premerent in sæcula nomen,*

c. d. *Hæres cuiusquam nec foret ille rei.*

Hebr. 2. *At pater ob lignum regem perfecit Olympi*

b. *Hunc, maris, & terræ, tartareæq; plagæ.*

Huius & æternum iussit fulgere per æuum

Phil. 2. *Nomen, cui prouum flectitur omne genu.*

b.

Mortui opem Christo laturo è puluere surgunt, Mat. 27.
f.
 Quem viui aeterna perdere morte volunt.
 Illi nam Christum sancta testantur in vrbe
 Surgentum aeternum viuere primitias. Mat. 27.
f.
 Coelitus at furca hi punitum ob crimina dira,
 Clamantque aeterna iure perisse nece. Mat. 28.
c. d.
 Immodicis Gemunt nummis mendacia, corpus Mat. 28
c. d.
 A socijs raptum nocte fuisse sonant.
 Vera sed inuitus pharisae ò pessime rerum
 Dicit, cum mendax omnibus esse putas.
 Gens pia, dum carpis furiosum pectore somnū,
 Non tumulto Christum, sed tibi corde rapit.
 Iudeorum ergo rex est, rex dicitur ille,
 Inuide seu nolis, seu pharisae velis.
 Quem reijcis longè furys agitatus iniquis,
 Ille tua scæptrum victor in vrbe tenet.
 Quē reijcis tēplo Solymo, quem ducis ineptum,
 Hic medius populam nectit verumq; lapis. Pl. 17. e
 Trudere quem properas patrijs furiosus ab oris,
 Hic toto omnipotens regnat in orbe Deus.
 Fingere custodes nequicquàm munere cogis. Mat. 28,
c. d.
 Fure rapi noctu corpus inane manu.

Nulla datur siquidē verū exuperare facultas,
Decreto aut summi regis obesse rato.

Quòquē magis tendis serpentem sistere famā,
Hoc magis illa volat, plus et vbiq; patet.

Gen. 47
8. 13. Qualia Iosepho diri succedere fratres
Viderant, Christo talia cernis atrox.

Ante pedes eius demissi bus, ter adorant,
Quē tamen impulerat vendere liuor edax.

Cum |; ducem ventur phariū venerarier vñ,
Fratrem, quem libuit tam reprobare, calūt.

Dñ colis ipse Deum, tū Christū inuitus adoras,
Nam Deus ille tenet cum patre numē idē.

Si tamen iste Deum potuit coluisse verendum,
Vltro qui Christo non dedit obsequium.

Ioā. 19. c. O quàm præstaret cæcum posuisse furorem,
Nec præferre Deo Cæsaris imperium.

Sponnequē latriam promisso impendere Christo,
Hunc hominē, hunc verū deniq; nosse Deū.

Quid decus ergó Crucis Christo præfata futurū,
Sacrorum vatum tot monumenta loquar?

At si dicta nimis capiunt te mellea vatum,
Vnumq; ex multis hoc retulisse cupis,

Quid sūda insignis memoret cytharaq; decorus,

Numine rex plenus mente notato pia.

Torrentem quoniā mortis bibit ille viator,

Plus ideo cunētis esseret inde caput.

Psal. 109

Victor & à ligno toto regnabit in orbe,

a.

Dicite vos tantum gentibus imperium,

Psal. 95

Tantum alios inter diuos caput extulit heros,

c.

Quantum inter dumos cedrus odora solet.

Se reliquis quanto gessit submissus vltro,

Alcius & tanto iure vehendus erat.

Vnda velut mersas quæ quātū vergit in oras,

Alta leuis tantum culmina mentis adit.

Sic se quò reprimat quisquam demissus ipsū,

Hòc magis hūc placidus tollit honore deus.

Ad bona qui cœli gestis maiora volare,

In mundi opprobrium vilius ipse rue.

Creditur angustus cordis demissio callis,

Qui sedes hominem ducit ad ethereas.

Mentis enī inflatæ gradibus descendet ad orcū

Angelus, astriferi de regione poli.

Pectoris amisit cœlos inflatio pulchros,

Mens ipsos humilis reddere sola potest.

Demissos animis nectar cœleste fouebit,

Vsq̄e vomet stygias mente superbus aquas.

— At queis te extulerit clari dominator Olympi,

Munera Crux vuln̄u respice læta tuo.

Hunc memorẽ officij, donis hunc sentio gratũ,

Pluraq; susceptis reddere sollicitum.

Dedecus humano patiuntur sanguine ligna,

Crux domini felix sola cruore manes.

Imbu it antẽ cruor Mosaicum altare caprinus,

Sanguine diuino tu Crucis ara mades.

Leni, 6.
d.

Sanguine quæ tangit brutalis victima, sordent,

Hostia quam Christus contigit ipsa micæ.

Ligna ferunt pondus seruorum cætera vile,

Factoris licuit pondera ferre tui.

Ge. 1. 2.

Semine qui nullo produxit cuncta potenter,

Æthera, tellurem, veliuolumq; salum.

Quæquẽ colit passim largas animãtia terras,

Quæ mare naufragij mobile tuta natant.

Cæcælasque graui penitus sine corpore gentẽ,

Conlita qui solus seruat ab interitu.

Luciferis cæli lustrauit & atria flammis,

Omniferam viridi gramine pinxit humũ.

Vdum pennigero decorauit & aëra cœtus,

Vndiuomo gelidas pisce repleuit aquas.

Qui validis manibus terrarum pōdera librat,

Aëre qui molem sustinet vsquē grauem.

Esa. 40.
c.

Nutibus immensum solis qui dirigit orbem,

Condita res cuius nescit abire modis.

Cuius ab imperio folys spoliatur & arbos,

Quo sine nil sortem mutat in orbe suam.

Nubila quē, venti, pluuia, quē vesper, & ortus,

Quem maris obseruant cœrula monstriferi.

Quē canit astrifero quicquid fulgescit in orbe,

Quicquid reptat humi, quicquid ad astra volat.

Quē stupet et phœbus pulchrū, quē delia forma,

Quē superūm melius cernere quisq; cupit.

Cui nequē tēpus abire rapido irreuocabile cursu,

Cuius & antè manet lumina semper idem.

Psal. 101.
d.

Claudere quem frustra maiorē machina tētat

Mundi, non captus numine cuncta capit.

3. reg. 3
c.

Illius amplexus meruisti carpere dulces,

Oscula diuino sumis ab ore pia.

Illius & pondus dignoscere digna fuisti,

Huius purpureo plena liquore uites.

Sanguineos radios vastū dum spargis in orbē,
Omnia tunc rident lumine leta tuo.

Qualis virginēos vbi lauit in equore vultus,
Aetheris ingreditur cœrula luna recens.

Aut procul vt piceas disiecit ab orbe tenebras,
Effalget radys sol oriente nouis.

Lucifer aut nigro lucem dum fulgidus orbi
Promit ab occidua mane redire plaga.

Quæ te gēma magis rutilat? quæ purpura fulget?
Quod te aurū superat? quæ magis astra micat?

Nec tanto ars cultu res, nec natura laborat,
Quanto diuinus te colit ille cruor.

Quam flore exuperat bulbos narcissus ameno,
Purpureis cedit quam saliuuca rosis.

Cætera quam radys deuincit sydera phœbus,
Cætera tam diuo sanguine ligna præis.

Qui tibi prætulerit radiantia lumina solis,
Is tenebras luce præposuisse volet.

Aureus ergo tibi phœbus, tibi delia cedat,
Omnia nam species prorsus it ante tua.

Tam supera ligni mutatam dicere sortem
Dextra (si crasso plus satis ore) viuat.

Filius altitonans magni regnator olympi
 Saucia cum nondum stipite mēbra locat,
 Tunc nec honos erat, infami nec gloria trūco,
 Nūc sacra Crux magnū, sãctãq; numē habes.
 Suppliciter cunēti colimus, sacrisq; minores
 Tectam aris cultu ponimus aurifero.
 Quæ nimium quondam cunētis inuisa iacebas,
 Te nunc rex prono maximus ore colit.
 Omnibus opprobrium cruciatus toto fuisti,
 Nunc est cunētorum nolile sola decus.
 Nominis antē tui terrebat mentio cunētos,
 Quid nūc dulce magis nomine quaso crucis?
 Immensoq; tui celebrantur in orbe triumpho,
 Omnis & extollit nomen ad astra tuum.
 Planta Crucis torū ramos transmittit in orbē,^{dan. 4o}
 Fulget honor sanctæ summus ubiq; Crucis.^{b.}
 Hoste Crucis titulus fixus renuente trilinguis ^{10219.d}
 Omni dicendam pandit ab ore Crucem.
 Qui te foecundo quondam pellebat ab agro,
 Te nunc auratas ornat & ipse domus.
 Antē cui ligno vilebas turpius omni,
 Hic aras complet munere sæpe tuas.

Non quiuis colitur clauus, non sirpus, & hasta,
Sed colitur cunctis omnis imago Crucis.

Quemq; tui puduit famosi nominis olim,
Nunc vocat & supplex, ut ferat illud opem.

Qui tibi fixus erat, vilis, maledictus et ipse,
Te nunc est felix passus amore Dei.

Deute.
31. d.

Quod tibi & opprobriū reddebat pœna malorū,
Christi in perpetuum vertit acerba decus.

Quo malus opprobrio te deturpauit Adamus,
Hoc Deus ingenti mutat honore pius.

Mat. 24
6.

Aethereæ cœlo fulgebis lampadis instar,
Eclypsimquē tua sydera luce ferem.

Cum dabit exitio vna dies animalia cuncta,
Resq; ignis fluxas deniquē perdet edax.

2. cor.
15. g.

Mugituq; polum quatiet tuba martia rauco,
Cuius consurgent corpora cuncta sono.

At te qui alitibus portent de ciuibus ipsam,
Cum sancta fiet quæstio lire polo.

Sed tanto aligerūm supremā munere classē
Tollere rectori mens erit ætherco.

Te rutilam ergo ferēt superi per inane ministri,
Hic hastam, is clauos, deferet ille vepres.

Virgarum fasces alij, infandamq; columnam,
 Brachia cui vincētus verbera seua tulit.
 Pocula nonnulli calamo pendentia leui,
 Plena Dei quidam sanguine lora ferent.
 Alter gestabit romani signa senatus,
 Hic calamum, scæptri quæ vice rex tenuit.
 Hæc habet in cælo cædis monumenta nefanda
 Natus, ut ostensis flectere possit eis,
 Iratus quoties genitor mortale parabit
 Perdere commissi iam feritate genus.
 Illaq; sub terras referet solamina iustis,
 Dedecus æternum, tristitiamq; malis.
 Te quæ Dei cultu venerandam præbuit ille,
 Te sibi perfecit numine sponte parem.
 Nec tantum ille tui ratione parauit honorem,
 A domino officijs vinceris ergo tuo.
 Vinceris officijs, hæc sed victoria laudes
 Auget in immensum, non premit ipsa tuas.
 Nam nisi te meritis Christus deuinceret æplis,
 Vinceret opprobrium, te vitia ret adhuc.
 Num te felicem stupidus demirer, an illum,
 Qui te felicem fecit ubique, Deum?

Nempe tuam miror sortē, plus miror at eius,
 Iustitiam tanta cum pietate parem.
 Non satis ò pietas homines extollere ducis?
 Sed magno & lignum tollis honore Crucis?
 At dum surgit homo, decuit consurgere plātā,
 Crimine quæ iacuit sponte iacente viro.
 Quæq; sui insanos tristis plorabat abusus,
 Victorem fructu demona & esse suo.
 Dum cupit opprobriū longū non ferre per enū,
 Dicitur æthereum planta rogasse Deum,
 Ut potius vellet ligno reparare potenti,
 Per lignum tulerat quicquid & hostis idē.
 Omnes ò plausu gentes, linguisq; fauete,
 Exlex progenies, gens & apella simul.
 Plaudite spōte Cruci meritis super omnia lata,
 Infima cunctorum quæ fuit antē probris.
 Dicite sæpe Crucem, vasto quæ contulit orbi,
 Hic stabilis quicquid prosperitatis habet.
 Quadrupedū, voluerū coetus, mutæq; marinae
 Exultent, terræ tractus ubiq; patens.
 Imaquæ det Vallis, montes dent iubila celsi,
 Vocem edant fontes, flumina lata suam.

Quodq; ambit lōgis terras anfractibus equor,
 Quique tegit rutilo tegmine cuncta polus.
 Laudibus æthereum decantent omnia regem,
 Qui posuit rerum cardine sponne Crucem.
 Dicere plura iuvat, cupidum sed solvere laudes,
 Carmine quas cœpi, denegat ingenium.
 Desicit ingenium, maioraque viribus vrgent,
 Hæc res maiori ore canenda fuit.
 Quid voluit demens elegis imponere tantum
 Ponderis? heroici res erat ista pedis.
 At velis elegos decuit maioribus ire,
 Exiguus nec erant tanta premenda modis.
 Ingenium hæc maius, maioraq; carmina poscunt,
 Sunt meritis longè cuncta minora Crucis.
 Cogor & inualidus tantis succumbere rebus
 Materia vires exuperante meas.
 Non mox desistet magnis formicula cœtis,
 Impar si Barrhi tollere tentet onus?
 Haud secus & propero laudum deponere molè,
 Ne penitus dorsum debile fortè terat.
 Præstat & oclusis digito tacuisse labellis,
 Quàm tua diminui carmine facta rudi.

Quò magis ignarus versus protendo poesis,
 Hòc videor nomen plus abolere tuum.
 Nam me Pierides pergunt contemnere divæ,
 Et ligni virtus me quoque magna latet.
 Ausis parce pijs indocti quæso poeta,
 Crux maiora tibi sint mea vota satis.
 Non homini vitio, & dandum tibi censco laudi
 Laudibus hunc victum cedere iure tuis.
 Nempe tuis diuûm meritis facundia cedit,
 Est polus inferius quicquid & artis habet.
 Quanta (nisi fallor) fueris Crux dicere solus,
 Ipsam qui tantam reddidit, ille potest.
 Terricolæ, & frustra tentabunt dicere diui,
 Quod domini seua sit tibi morte decus.
 Ergo Crucis tradat supero præconia regi
 Vates, quem tellus, maior & æther habet.
 Nec pudeat superos ligni succumbere rebus,
 Nam hoc voluit tanta tollere sorte Deus.
 Hunc petimus, qui te summo lustravit honore,
 Nos regna ve meritis ducat in alta tuis.

LAVS DEO.

**E X C V D E B A N T
C O N I M B R I C A E I O A N N E S**

Barrerius, & Ioannes Aluarus Ty-
pographi Regij. Anno salu-
tis nostræ Mileffimo

Quingentefimo,
quingueff.

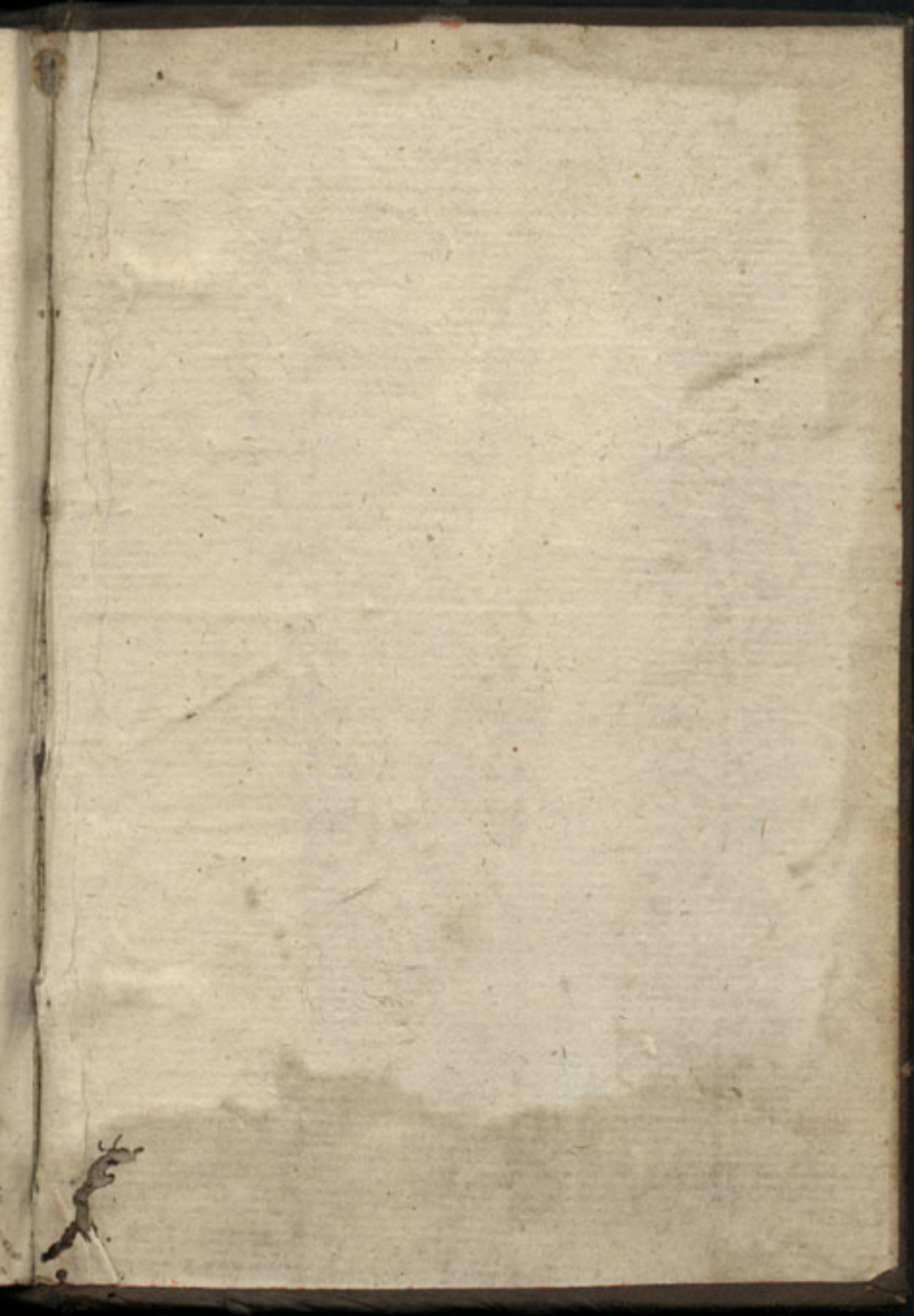
III.

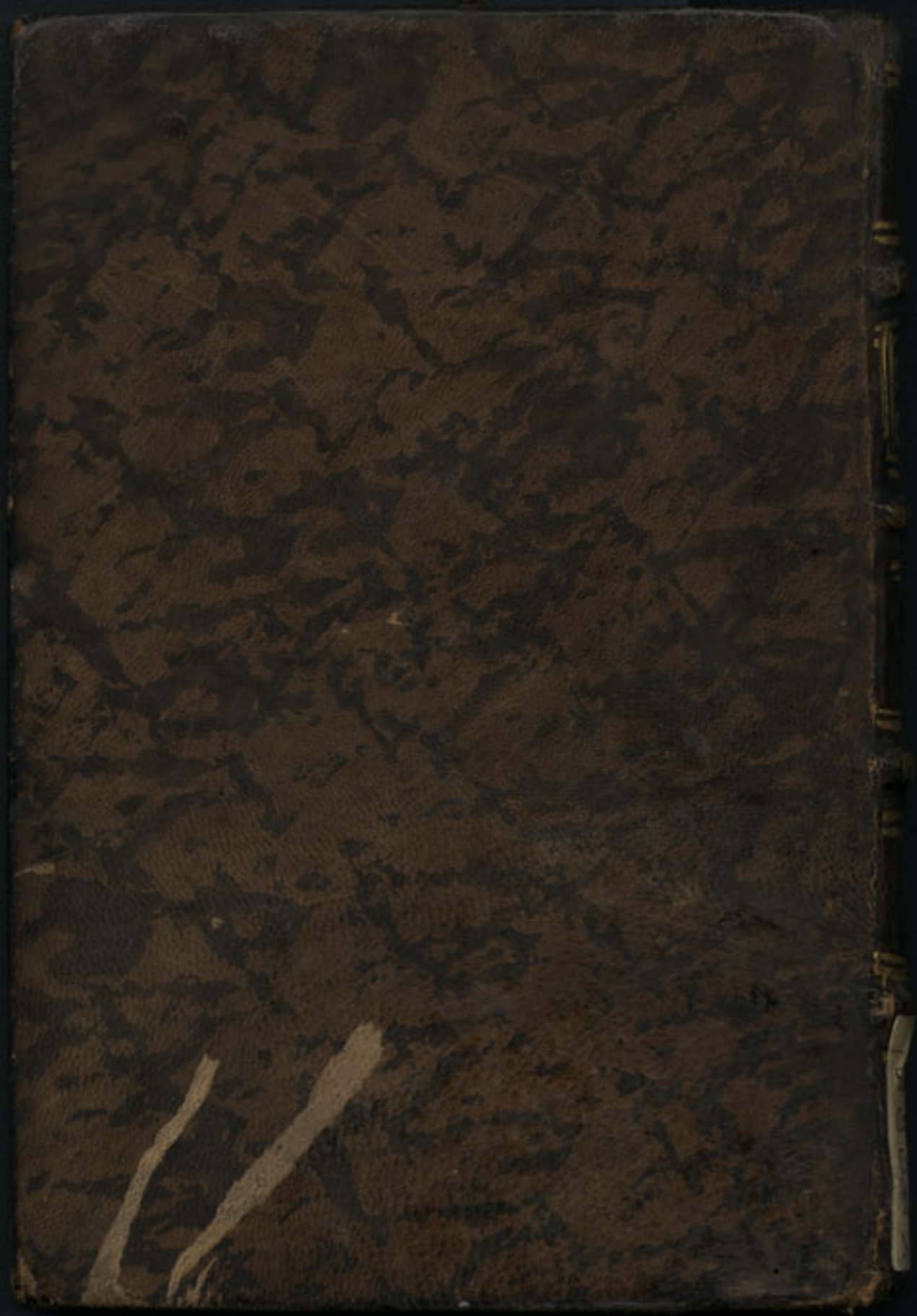
xv. Kalendas Iulias.

De modo et ratione tractandi agerem
que non solum sed et Gar de Be la
tudo et amorem casum
giet. fasis non fasis.

SALUT
CRUC

Sala

R

Gab.

Est.

Tab.

4

N.º

6